

FELVIDÉKI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. * Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre 2 kor. * Egyes szám ára 16 fill.
TELEFONSZÁM: 64.

Felolós szerkesztő:
DR. BÓHM ALADÁR.

Megjelenik minden **csütörtökön**
Szerkesztőség: Főutca 103 sz. * Kiadóhivatal: Főutca 36. sz.
Hirdetéseket felvesz a „Pannonia” nyomda-vállalat.

Városszépítés.

(A.) Tavasz van. S bár Téalap göröcsösen ragaszkodik uralmához és május derekán hideg szélnek süvítő dalával, havas felhők fagyos könyeivel búcsuzik tőlünk, — a természet buzgón hozzálátott nagy művészi munkájához: a Föld szépítéséhez. A tavasz, a nagy decorateur, finom izléssel, művészi leleményességgel díszít fel hegyet, rónát, minutiosusan, mint a lelkiismeretes munkás, el nem szalasztva a legkisebb részletet, ki nem felejtve a legrejtettebb kis zugot. Színgazdag palettájáról pompás hatásokat, változatos tarkaságot, díszes ornamentikát visz át az unottan szürke világra. S akiben csak el nem hamvadt a szépérvék utolsó szikrája, az gyönyörűséggel élvezi a természet megújódását és felüdül a lelke rajta.

Városunk környékét is tavaszi mezbe varázsolta az enyhe szellő simogatása, a tüzelt nap csókja. És ez a környék festőien szép és változatos. Lejtős hegyek koszorúja, árnyékos, hűs erdők, csacska patakok és szöke folyók gazdag változata, — mindaz, ami kedves staffage egy városnak.

És mégis, mintha elütne ettől a kedves kerettől a mi kis városunk, mint kopár terület a virágos rétről. Szinte bántó, kirívó ellentét e pompás, növényzetdíszes, virágzó környezetben a város a maga rideg szürkeségében, parkok nélkül, virágdísz híjján, gyér fásítással, egyetlen közkert és sétateli hiányában. Bizony, sok minden tekintetben ráérne egy kis kozmetikai kezelés.

Az eszme nem új. A városszépítés gondolata fölbukkant már nagyon régen, amikor több évtized előtt létesült városunkban a város-szépítő egyesület, amely azóta tartott tekintélyes számú ülést, összeirt egy könyvtárra való jegyzőkönyvet, de városunk széppé, legalább szebbé tétele érdekében nem tett annyit, mint amennyit az önszépítés tekintetben egy 4 x-en túlhaladott polgári sorsu aggszüz megtenni vagy megkísérteni kötelességének tart.

Ismerem a stereotyp választ, amely mint minden panaszra, úgy erre is viszhangozni fog: „nincs pénzünk! Szegények vagyunk, Szegény a város, — szegény a szépítő-egyesület. Akaratunk, jó szándékunk mindig volt elég, merész tervünk sok is, de megvalósításukhoz pénz kell, sok pénz és nekünk alig telik a legszükségesebbre, nemhogy parkra, sétányokra és ezért kell lenyelnünk annyi gáncot, panaszt és tetejébe még port és füstöt és fülledt levegőt*.

Nos, a szegénység nem szégyen ugyan, de nem is virtus, hogy folyton előhozakodni kellene vele, sem amnestia, amely mindent feloldozna.

Hogy a városszépítő-egyesületnek több évtizedes lét után sincsen pénze, annak jórészt maga az oka. Fejtett volna ki élénk, lüktető

buzgalmat, tanusított volna pezsgő életet és életrevalóságot, ambíciót, vállalkozó kedvet, úgy hiszem harminc s egynehány esztendő alatt gyűjthetett volna sok tagot és sok pénzt is.

Pedig még ez utóbbi sem multhatatlan kelléke a város szépítésének. Bennünket szerényekké, kicsinyigényűekké nevelt szülővárosunk. Nagynevű szülöttje Kerényi Frigyes és vértanu szabadsághősünk Desseffy Arisztid halóporaikban is vannak oly igénytelenek, hogy lemondanak továbbra is a kegyelet jeléről: egy szerény emléksoborról, mert szegények vagyunk — a kegyeletben is, mert nincs reá pénzünk és a mi nincs, az is más szükségesebbre kell.

De csinoshatjuk városunkat pénz nélkül, vagy csekély kiadással is.

A főutcán ott éktelenkedik bántó rozogáságban egy elhanyagolt külsejű ház, a „Három rózsza” című és — mily véletlen — éppen a város tulajdona. Ezt csekély költséggel lehetne tatarozni.

A mellékutakat, elsősorban a Kossuth- és Árok-utcat befásítani nem kerülne nagy költségre. A városnak van fáskolója, facsemetéje, kertésze; — a kiadás elenyésző lenne. A sétautakon még mindig igen gyéren akadnak padok. Fája, munkaereje csak van elég a városnak. Talán még sem vagyunk oly koldusszegények, hogy évente 4--5 padnál és 10--20 fűcskánál többet nem lehetne megszárazni.

A kassai-út baloldala és a felső külváros szánalmasan elhanyagolt állapotban vannak. Begyepesítéssel, néhány marék fűmaggal kevés pénzen és kevés jóindulattal sokat lehetne rajta segíteni.

A tavasz, a nagy decorateur, a városban is elvégezné finom díszítő, szépítő munkáját. Zöldelő lonbol, illatos, pompázó virágtarkaságot varázsolna ide, csak egy kevés segítséget és meglátást kér az emberektől.

S amit nem tesz meg a hatóság, megtehetik az egyesek, a társadalom. A nagy eszmék is manap a társadalom szárnyain emelkednek magasba, kicsi actiót a társadalom könnyen és gyorsan vihet diadalra. A németvárosok mintájára megindul minalunk is a virágkultusz, amely Németország városainak oly vonzó, kedves, barátságos jelleget kölcsönöz. Ott minden tenyérszéli helyen pázsit zöldül, minden utcában gondozott, árnyékos, fás sétautak vezetnek, a terek valóságos látványos virágoskertek és minden ablakból mosolygó, színpompás virágok bólogatnak. Erkélyes verandák leleményes ügyességgel pompáznak virágdíszben, de sőt a házak falaira és a villamos vezeték oszlopaira is kuszó növények vannak alkalmazva. E virágos városok

benyomása igen hatásos, meggyerő, derűs. De Eperjes városa nem engedi be a tavaszt. Üres ablakok, rideg, kopor falak, házak és kopár utcák olvadnak egybe unalmas szürkeségbe. Hogy felüdítene a szemet a virágdísz! Meunyi életet öntenének ide az élővirágok! Kevés pénzzel mily gyönyörű virágvárossá lehetne Eperjest alakítani!

Eperjes társadalmára, elsősorban nőire vár a szép és hálás feladat, hogy felkarolják a virágkultusz meghonosítását. Pompázzék minden ablakban, minden erkélyen néhány cserép virág, jelölje annak, hogy finomult izlés, szép-érzék s gyöngéd lélek a gondozója. Vigyünk egy kis poezist az utcai élet egyhangúságába! A többit elvégzi majd a rügyfakasztó, bimbónyitó tavasz. Aki tud neki örülni, tud benne gyönyörködni, az ne sajnáljon ablakából néhány cserép virágot!

S a társadalom lelkes mozgalma nyomán megmozdul majd talán a hatóság lomha gépezete is és a virágos kertté átvarázolt Eperjes gyönyörűsége lesz lakóinak és az idegen szemének is.

Pusztítás a Lőcsei-uton.

— Kilencven topolya-fa kivágatása. —

A lőcsei uton, mely Ceméthe-fürdő felé vezet, az országutat hatalmas topolyafák hosszu, szabályos sora szegélyezi be. A Ceméthe-fürdőbe kirándulóknak kellemes, tetszetős látványt nyújtott ez a hatalmas fasor, a sudár, zöldelő topolyák hűs árnyékot nyújtottak a gyalogjárónak, aesztetikai benyomást gyakoroltak a szemlélőre. A délceg, büszke fatörzsek zöldelő ágai, dús, lombos koronája illő staffaszt adott a viruló pompában megnyilatkozó természetnek, a gyönyörű szép vidéknek; a téli zuzmarit lerázó faóriások örökifju erővel rügyeztek ki újra. Azaz nem rügyeznek ki többé! Hatalmas fejszeapások döngöttek a még életerős törzseket, ledőlnek a faóriások, porba hullanak a viruló lombkoronák, erőszakos kéz méri reájuk az örökhalált. Kipusztítják, megölik, eltakarítják őket. A vármegye alispánja mondta ki reájuk a halálos ítéletet. Kilencven fatörzset vágat ki könyörtelen, szigorú ítélettel. Voszniók kell, pusztulniok onnan, úgy kívánja ezt egy magasabb fásítási terv keresztülvitelének érdeke. Uj esemeteket ültetnek az öreg topolyák helyébe, helyt kell adniok az új ültetvényeknek. Azt mondják, azért, mert ezek nemalkalmasak immár friss hajtásokra, de meg nem szolgálták teljesen azt a közérdeket, mely létjogosultságukat indokolja. Mi nem vizsgáljuk mindezeket. Mi csak azt konstatáljuk, hogy elítélendő hiba ezeknek az egészséges, viruló topolyáknak kivágatása, mi csak azt tudjuk, hogy föltételesen helytelen rendszer a fák tömeges, egyszerre történő eltakarítása. Ha pedig már mindenképpen halálukat kívánja egy célszerűbb fásítási terv megvalósítása, úgy kivágatásuk sokkalta célszerűbben akkor volna keresztülviendő, amikor az ujonnan ültetendő esemeték némileg kifejlődnek, egy-két esztendő múlva, amikor ez a sértő, kegyetlen pusztítás nem lesz annyira szembeütlő és a letarolt ut kopársága, meztelensége nem lesz annyira bántó. Hiszen lehetne ezt a fásítási munkálatot fokozatosan, bizonyos időközökben kereszt-

túlvinni, az új eseményeket pedig a régi fatörzsök között szabad vonalon elhelyezve; várni addig a régi törzsek ledöntésével, míg az új ültetvények legalább részben, félíg-meddig a régi fatörzsek kipótlására alkalmasak lesznek. És mindentől eltekintve, bizonyos izléstelenség, fanyar cinizmussal határos prózai gondolkodásmód nyilatkozik meg abban, hogy ezen fák kivágását éppen most a tavaszi rügyfakadás, a természet ébredésének új életet hirdető időszakában eszközlik. Elszomorító az erőszakos elmulásnak ezen kegyetlen képe. Mintha szándékosan vártak volna mostanáig, addig, míg ezek az életerős fák tavaszi lombdíszoltak; ha már mindenáron halálra ítélni kellett őket, lehetett volna ezt a halálos ítéletet akkor végrehajtani, amikor még ki nem zöldültek a száraz ágak, amikor az alvó természet még nem költöztette beléjük az új életerőt, a virulást. A városszépítő egyesület véleményét kikérte az alispáni hatóság és az a halálos ítéletet jóváhagyta. Nincs tehát kegyelem! A városszépítő egyesület sajtószerű vonalozással viseltetik a díszfák kikapartatásáról. Halál reájuk! Ez a jelszó. Pusztuljanak ezek a lombos, magasba törő faóriások. Minek is igyekeznek a magasba törni? Szerénység, alantas, a föld porában való esőndes meghunyászkodás, tisztelt fatörzsök, ez lett volna a kötelességetek, úgy tán megkegyelmeztet volna nektek. Miért nem vetettek példát a városszépítő egyesülettől? Látjátok, ez szerény is, jámbor is esőndes tértelenségben, konzervatív nemtörődőséggel aláutasosan meghunyászkodó. A fatörzsök egy részét már kivágták. Még néhány ott áll közöttük. Csöndes merengéssel rázzák lombkoronás fejüket. A tavaszi szél langyos fuvalma végigérinti még egyszer zöldleveles ágazatukat. Még néhány nap és porba hullanak ők is. Mert ezt így kívánja az állítólagos „modern” fásítási program...

A vidéki városok.

Egyik előkelő fővárosi lap a városok kongresszusa alkalmából a következő cikket írja a vidéki városokról:

A városok kongresszusára jönnek össze e napokban Budapestben. Együtt lesz tehát az egész ország. Az értelmiség, a tőke, az ipar és a művészet, amely csak városban tömörülhet. A kongresszus tehát igazán országos jelentőségű lesz és csak az volna óhajtható, hogy az eredmény is ennek megfelelő legyen. A magyar városfejlődés elvégre nagyon is rá van szorulva arra, hogy új és egészséges irányokat találjon és a mai ferde és lehetetlen városszépítési eszméi alól felszabadulva, a köz igazi szükségleteit szolgálja. A magyar város éppen olyan egyenetlenül fejlődés eredménye, mint a minő kulturánk. Van színháza, szobra, muzeuma, de nincs jó ivóvíze, csatornája, kórháza és rengeteg a pótadója, meg az adóssága. A város ugyanugy csinálja a maga dolgát, mint az ország. Az ország operát tart fenn, de nem tud elmeorvostintézetet építeni a kóbor és közveszélyes örültek számára. Milliárdokat ad egy színház megváltására, de nincs egy fillérje egy nagy országos központi kórház felállítására. Az ötödik egyetemét akarja már felépíteni, de még három ezer községnek nincs népiszkolája. Ez ferde, fejtetőre állított kulturahaladás, amely épp ezért félannyit ér, mint amennyibe kerül. A vidék pedig ez egészségtelen haladás hatása alatt áll és opera-előadásokat rendez nagy szubvencióval, mikor a kórházának talán jó csatornája sincsen.

A városok e beteges irányát kell első sorban megváltoztatni, de erről semmit sem olvasunk a kongresszus napirendjén. Egy derék alföldi városunkról tudjuk például, hogy esztendő óta készülő állandó színházépítésre. Bizottságok dolgoztak, bálokat rendeztek, pótadókat terveztek, végül pedig a főispán, meg egynehány belátásos ember az asztalra ütött egyet és azt mondta, nem kell színház, előbb csatornákat fogunk építeni. A helyi ellenzéki lap azóta szüntelenül gúnyolja a főispánt, antikulturális felfogással vádolja és lenézi, hogy a csatornát a színház fölébe tette. Látni, ez még a közfelfogás vidéken mindenütt. Az utca csak legyen piszkos. A szennyvizek fertőzések csak meg továbbra is a talajt, de színház, az feltétlenül kell.

A kultúra, a többi város, a közművelődés és még isten tudja, minnek az érdekében. A kongresszusnak erőteljes izgatást kellene kifejeznie, hogy a városok különösen a kisebbek, szabaduljanak föl végre a hagyomány ostoba előítéletei alól és ne törekedjenek arra, hogy szobruk, emeletes városházuk, színházuk meg kulturálatlanként legyen, hanem első sorban a közegészség, közlétszerűség és a közművelődés legalsóbb szükségleteiről gondoskodjanak. A pótadókkal épített szobrokból és színházakból már elég van! A kongresszusok nyilvánosságában jelentkező bátorsággal kellene az előítéletek végső maradványait lerombolni és a városi szükségletek sorrendjének megállapításával a fejlődés helyes irányait kijelölni.

A kongresszus napirendjére kitűzött tárgyak legnagyobb részét a városi közszükségletek ügyét szolgálják. Beszélni fognak a vízszabályozásokról, a szennyvizek levezetéséről, a vízvezetők a villamos üzemeknél való felhasználásáról, a háztartás rendezéséről, a városok hitelügyéről, a kisajátításokról és az alsóbbrendű vasutakról, tehát tulajdonképpen olyan tárgyakról, melyek a városi közszükségletek közé tartoznak ugyan, de ha szabad magunkat így kifejezni, a közszükségleteknek inkább egy felsőbb csoportjába tartoznak, amelyek csak egészen nagy városokat érdekelnek. A magyar városok túlnyomó részét még nem érdeklik ezek a témák, illetve sokkal elemibb kérdések azok, amelyek a városok legnagyobb részénél életkérdés jelentőségével bírnak. Az abc-vel kellene elkezdenni nem a felsőbb geometriával. A városok legnagyobb része a helyes, modern és egészséges városfejlődés és városszépítés terén még csak elemi és olyan kongresszusra volna szükség, amely az elemi kérdések megvitatásával tenne igazi szolgálatot. A felvilágosító propaganda volna első sorban szükséges, de ennek nyoma sincs a napirenden. Szép, komoly, fontos kérdésekről lesz szó, de igazán nem a városszabályozás az első problémája egy egészséges irányba törekvő kis magyar városnak. Nagyon örvendetesnek tartjuk a városok kongresszusára való egyesülését és óhajtható volna, hogy ez ezáltal is rendszeresen megtörténjék, azonban maga a kongresszus csak úgy lesz igazán a városok zömének tanulságos gyülekezéshelye, ha a keretet megfelelő tartalommal fogják kitölteni.

A nők szerepe a párbajjelenes mozgalomban.

A nő hatalma schol sem nyilvánulhat ékebben, mint a párviadal elleni küzdelemben és hiszem, hogy kevés azoknak a nőknek száma, akik ettől az ügytől megvonnák támogatásukat. Nem kell-e a nő józan gondolkodásának felháborodnia ez örökség ellen, amelyet gyakorolta éppen az ő nevében követnek el, valójában azonban csak profanizálja azt, ami a nőben a legfenségebb?

Lelki-szememmel látom, mint emeli fel a mozgalomban kezét a nő, hogy gátat vessen a valódi bátorság épp oly nevelés, mint szomorú torz-születettnek: a párbajnak. Hallottam mint szólal meg a nő, hírül adván a férfiaknak: „Ne legyenek többé vademberek a nő szolgálatára! Beesületünk védelmére nem akarunk több véráldozatot! Nem fognak glóriát ama férfiak fejére, akik megverekednek értünk. Sokkal többre tartjuk és sokkal inkább megbecsüljük azokat, akiknek van bátorságuk szembezállani oly szokással, amelytől szívünk mélyéből irtózunk, amelyet megvetünk és elítélünk. Ellenben azokat, akik ezt a minden létjog híján levő szokást fentartani akarják, ezentúl gyávának tekintjük, gyávának, a kiknek hiányzik az erkölcsi bátorságuk ahhoz, hogy szakítsanak egy elavult intézménnyel, melynek rabjai. Kishitűeknek tekintjük őket, a kik visszarettennek oly nehézségektől, amiket százszorososan nagyít a képzelődés. Ostobáknak tekintjük, akik nem tudják felogni a párbaj visszatartó voltát, fölitéve persze, hogy nem tartoznak oly társadalmi osztályba, amely gáztetteinek leplezésére akarja fentartani a párbajt, mint remediumot. Nem ezek a mi hőseink, a mi lovagjaink! Bátoroknak lovagiasnak szeretjük látni a férfit, de úgy, ahogy mi értelmesezzük az erőnyek!"

Ha így fognak beszélni a nők, el fogják kergetni a kisörtetet, amely a társadalomban még egyre őrzi öröki játékát. Egy lovagiasan gondolkodó férfi sem fog habozni, hogy e tekintetben meghajoljon a nők kívánsága előtt. Ebben a kérdésben a nőké az első szó. Ki fog ellenkezni, ha a nő a józan ész nevében, szívből fakadó szavakkal fognak ügyünknek harcosokat toborozni? Bizony, kevés férfi lesz, aki küzdeni fog oly szokás fentartásáért, amely a nők szemében értéket vesztette. Ha majd gyöngéd nő ajkak gúny tárgyává fogják tenni a bátorságnak torzképét: a párbajt, s a férfiak látni fogják, hogy a hősködniük ez a fajtája mindenféle megvetéssel találkozik, hamarost el fog menni a kedvük töle.

Adjon Isten, hogy a nők mindenütt öntudatra ébredjenek, annak tudatára, hogy sok férfinak élete talán éppen azoké, akik legközelebb állanak hozzájuk, az ő kezükben van. Az ő érdekük, hogy véget vessenek ez átkos szokásnak.

Óh, mily mardosó önvád érhetné őket, ha a balsors úgy akarná, hogy téltelenségük egy napon épp annak az életébe kerülhet, aki drága volt nekik. Nem! Megvagyok győződve róla, hogy az itt-ott felriadó szó nem hangzik el a pusztában. Hiszen tudom, hogy a nők méltóknak fognak bizonyulni önmagukhoz, méltóknak szép előjogaikhoz!

Heti krónika.

Egyhangy világunk újabb alakokkal
Tarkult nem rég óta, nem kevéssel, sokkal.
Mord, dános-alakok ütöttek itt tanyát
Közülük Balognak hírnak egynéhányát.
A téglavetőnél egész falu éled...
Drága közbiztonság mostan Isten véléd!
S reményünk sincs arra, hogy kis idő múlva
Ujra üdözöljünk téged, már javulva.
Jegyenét irtanak, tekuókat rájnak
S így veszélyessékké, bizonynyal nem válnak
Hiszen Tutáknak szint a mesterségük
S Dánoson még sem volt egy kis emberségük.
Kilencven nagy díszfa várja most a végét
S ezért kell hogy tájrák Tuták közelségét.
Ily gyönyörű fákkal másutt büszkélkednek,
Nálunk az utmentén illyest nem szenvednek.

*

Fürge kapitányunk is, úgy látjuk tanul,
Ujabb ténykedésén mindenki csak bámul,
Az összes kofákat kitelepítette
Nem nagy emberszívet árul el e tette.
S ártott mindenképen, mert az utca képe
Csakis akkor teljes, ha rajta van a népe
S a gyümölcsös kofa utca tartozéka
Akár a moesárnak kuruttgoló béka.
„Városi kongresszus vagyon mostan Pesten
Hírt, hogy „Város” részt vesz biz hiába lestem.
No ugyan! Minek is? Esetleg okulna
S a szegény krónikás tárgyakban megszorolna.

D.—k.

HIREK.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. Weisz Már rózsahelyi ügyvédet a rózsahelyi és Csabinyák Mihály az eperjesi kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt az eperjesi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottakká rendelte ki.

— **Pályázatok.** Az üresedésben levő bértóti segédjegyzői állásnak betöltése 1909. június 3-án lesz. Pályázatok június 1-ig nyújtandók be Bánó Árpád kissebenti főtisztviselőhöz. — **Ugyanesek** üresedésben van a kurmai körjegyzői állás, amelynek elnyerésére alapul szolgáló s okmányokkal ellátott kérvények 1909. június hó 9-ik napjának d. u. 2 órájáig nyújtandók be Spillenber Barna girálli t. b. főtisztviselőhöz.

— **Vízszabályverseny.** Novák József, közismert zenetanító f. hó 16-án, d. u. 4 1/2 órakor a

Rákóczy-kör nagytermében vizsgahangverseny rendezett növendékeivel. A nagyterem megtelt előkelő közönséggel, főleg a szereplő növendékek szülei, rokonai és ösmerősei jelentek meg. A műsor 19. pontból állott. Az összes szereplők bámulatosságyességgel, precíz, kifogástalan technikával játszották el a műsort alkotó zongoradarabokat. Egy számot kivéve ugyanis kizárólag zongorajátékból állott a műsor. Minden egyes szereplőt zajosan megtapsoltak. Külön dicséret és elismerés illeti Novák József zenetanitót, kinek lelkiismeretes szakavatott tanítása meglátszott növendékei ügyes, törekvő játékán.

— **Elgázolás.** Ifj. Füller János helybeli lakos folyó hó 16-án kerékpárral elgázolta Freindlich Mór helybeli mészárosnak 3 éves Árpád nevű fiát.

— **Záróünnepély a gör. kath. semináriumban.** Az eperjesi gör. kath. seminárium negyedéves hallgatói a múlt héten fejezték be vizsgálataikat. Hétfőn volt a semináriumban a záró ünnepély, a melyen *Kovaliczky Zenő* kanonok, a seminárium rectora buzdító beszédet tartott az intézet falait elhagyó papjelöltekhez. A negyedik évfolyamnak 12 hallgatója volt.

— **Jótekinság—büntetésből.** Grossman Ernő eperjesi lakos büntető feljelentést adott be Grossman Armin eperjesi bérkereskedő ellen az eperjesi járásbírószág büntető osztályánál azért, mert a vádlott Grossman Armin őt az utcán megtámadta és könnyű testi sértést okozott rajta. A büntető bíróság előtt a felek között egységessé létesült, mert Grossman Armin a feljelentőtől bocsánatot kért és az ügyvédi költségen felül az eperjesi izr. népkönya javára 25 kor. adományra kötelezte magát. Ezen adományra vonatkozik a népkönya elnöksége által lapunk ma számában más helyen közzétett köszönetnyilvánítása.

— **A sárosvármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya** úgyis mint vármegyei mezőgazdasági bizottság, 1909. évi június hó 1-én kedden délután 3 órakor a vármegyei ház kistermében ülést tart.

— **Ifjusági tornaverseny.** A múlt vasárnapon f. hó 16-án délután fél 5 órakor az Etve rendezésében szépen sikerült ifjusági tornaverseny folyt le az eperjesi sporttelepen. A verseny tiszta jóvedelmét a sporttelep fenntartására fordítják. A tornaverseny pontjai a következők voltak. Szabadgyakorlatok. Bemutatta a helybeli két főgymnasium és a két tanítóképző ifjusága által. Különösen a gör. kath. tanítóképző fabotgyakorlati tetszettek. Ezt követte a mintacsapatornázás a magas nyújtás, korlátlan és lovan. Az ev. főgymnasium ifjusága a szertornázásban messze felülmulta az összes intézeteket úgy a magas nyujton elsőrangút produált. A tornaverseny befejeztével a Kassai Atletikai Club és az Eperjesi Torna és Vívó Egyesület csapatának football mérkőzésében győnyörkődött a közönség, amely meglepetve látta, hogy bizony az egyszer Kassa legénysége kerül ki győztesként a mérkőzésből. — A sportbarátokat nem lepte meg a mérkőzés kimenetele, mert az E. T. V. E. vezetősége már egy év óta nem gyakorolattja az ifjuságot a football játékbán, minthogy az 1900. évi felsőmagyarországi bajnokságra — melynek 1908. évben győztese — sem nevezett; s inkább a füleslabdjátékokat helyezi előtérbe amely már annyi fényt s dicsőséget hozott az együletnek s általa legnagyobb pártfogójának, a városnak. Ugy értesülünk azonban, hogy az 1910. évi labdarugó bajnokságban együletünk már részt vesz s hogy újból sikeresen megállja helyét, erős tréningbe fogja football legénységét.

— Az „Eperjesi Torna- és Vívó Egyesület“ Székesfehérvárott. A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége pirospünkösd hajnalán bontja ki ismét a Szövetség zászlaját. A Székesfehérvári Torna Egyesület rendezésében tartja meg a IX. szövetségi kerületi tornaünnepélyt, mely e hó 29., 30. és 31-én fog lefolyni a régi magyar koronázó város kiválóan vendégszerető falai között. Az ETVE e tornaünnepélyen részt vesz, hogy megvédje az 1909. évre a füleslabdjátékok országos bajnokságát s evvel újból tanujelét adja annak, hogy rászolgált városunk s vármegyénk sportközönségének szeretetére s támogatására.

— **Tanítók gyűlése.** A sárosvármegyei ált. népnevelő egyesület s iroakai járásköre e hó 13-án Kellemesen igen látogatott közgyűlést tartott Bodnár István elnök elnöklése mellett. A gyűlés kiemelkedő pontja Fehér András berzeveicei áll. isk. ig. tanítónak szabad előadása a modern rajzoktatásról volt, mely abban áll, hogy az eddigi lélekölő másolás helyett a gyermekek már az elemi iskola első osztályától kezdve természet után rajzoljanak. Reményik Lajos és Székely Adolf hozzászólása után a gyűlés az előadónak a személyesen vezetett előadásért jogyzókönyvi köszönetet szavazott. Timkó Gizella kellemesi tanító nő gyakorlati tanítást tartott, Mácza Ödön nagysárosi áll. isk. ig. tanító pedig nagyon is egyoldalú felekezeti szempontból értekezett a hazafias nevelésről. Egy VI. osztályú növendék igen szépen szavalt; mondható, hogy a kellemesi iskola magyar szempontból minden várakozást kielégít.

— **Gyermeknap Kassán.** A kassai gyermekvédő Liga május 12-én tartotta meg a gyermeknapot fényes eredménnyel. A rendezés körül legnagyobb érdem illette meg Szalay Lászlóné főispánét.

— **A kórház-építési pályázatok.** Városunk tanácsa által hirdetett és egy itt létesítendő Erzsébet-kórházra vonatkozólag kiírt pályázat folytán összesen 9 pályázó nyújtotta be építkezési terveit. A bíráló bizottság a pályázatok fölött e napokban fog dönteni.

— **Jóváhagyott statutum.** A m. kir. belügyminiszter 5746/908. sz. rendeletével jóváhagyta „az eperjesi színházban a közrend fenntartásáról“ szóló szabályrendelet.

— **Katonai ünnep.** A helyőrségi tisztikar az asperni esata századik évfordulóját díszbáddal ünnepli meg, melyet e hó 22-én a megyei lak-tanya tiszti étkezőjében tartanak.

— **Elfogott katonaszökevény.** Holli István katonaszökevényt, aki a 67. gyalogezred 14. századtól 1908. évi december hó 26. napján az alsó laktanyából megszökött, folyó hó 15-én a zsolnai határszéli rendőrség letartóztatta.

— **Eljegyzés.** Goldberger Adolf kereskedő Eperjesről eljegyezte Lisszer Jakab iskolai igazgató leányát Gizikét, Nagykarolyból.

— **Ebharapás.** Klein Miksa kereskedő-tanoncot vasárnap megharapta Bohrandt Lajos kereskedő sárka kutyája. A rendőrség a kutyát 21 napi megfigyelésre a gyeptérre szállította.

— **Utóállítás.** Holnap — pénteken — utóállítás lesz Eperjesen, melyen mintegy 200 véd-köteles — résztint megyebeli, résztint idegen — fog megjelenni.

— **Megbokrosodott lovak.** Vasskó György sebes-váraljai lakos a hétfői hetivásáron felügyelet nélkül hagyta lovait melyek ösmeretlen okból megijedve végig száguldtak a Holló-pteán, és Széchenyi-utca-n mindenütt megrongálva a dísz-fákat. A rendőrség a kihágási eljárást megindította.

— **Hajfonatok és hajbetétek** kaphatók Bilieh Ferenc fodrásznál, Fő-utca 63. sz. Kifésült hajból hajfonat, hajbetét stb. három nap alatt készül.

— **Tűzvész Pálosán.** Pálosán a múlt héten romboló tűzvész pusztított. Elhamvadt negyennél több ház és számos melléképület. A mellék épületben igen sok gabona, takarmány és háziállat a tűz martaléka lett. A tüzet gondatlanság okozta.

— **Bélyegmentes.** A pénzügyminiszter értesítette városunk polgármesterét, hogy a földadó kataszter kiigazítási levelekre magánembereknek sem kell bélyeget ragasztani. A bélyegmentességre a polgármesteri hivatal mindenkor adhat engedélyt.

— **Kinevezés.** Semsey Boldizsár a vármegye főispánja Biloveszki József ügyvéd, bártfai lakost vármegyei tiszteletbeli főügyészszé kinevezte.

— **Cirkusz Eperjesen.** A Villand-testvérek cirkusza e napokban városunkba érkezik. A cirkusztulajdonosok világhírű neve eleve biztosítja a cirkuszi mutatványok és látványosságok páratlan érdekességét és művészi voltát. A Villand-testvérek most világcórutra indulnak és utba ejtve városunkat három előadást rendeznek itt. Évek óta nem volt ily művészi szenzielőja városunknak. A közönség körében máris élénk érdeklődés mutatkozik. Jegyek kaphatók a „Pannonia“-nyomdávalalal üzlethelyiségében, Fő-utca 36. sz.

— **Eljegyzés Popovics Lukácsné leányát** Kubik Ilonát eljegyezte Tóth Jenő Szabadkáról.

— **Nyári mulatság.** A Magyarországi Könyvnyomdászok Szakegyületének eperjesi tagesoportja június 27-én s ha az idő esetleg nem fog kedvezni, a rákövetkező vasárnapon a Floegel-kertben, saját könyvtára és létesítendő tüdőbeteg-üdülőtelepének alapja javára, tombolajátékkal, díjtekézzel, tánczezel és egyéb szórakoztatókkal egybekötött nyári mulatságot rendez. A leleményes, fáradhatatlan rendezőség mindent elkövet, hogy e mulatság sikerét biztosítsa s a vendégeül látott közönségnek a legjobbat nyújtsa, hogy kedélyesen, jól érezze magát. Két zenekar szolgáltatja a muzsikát és a vendéglő kiszolgálása is kielégítő lesz. A kerthelyiség veszi át ugyan régi nagykiterjedéséből, de a megmaradt rész teljesen elegendő nagyszámu közönség befogadására. A humánus cél, melynek szolgáltatában derék nyomdászaink e mulatságukat rendezik, nagyon is megérdemli közönségünknek minél lelkesebb támogatását. — **T o m b o l a t á r g y a t v a g y e g y é b a d o m á n y o k a t s z i v e s s é g b ő l á t v e s z n e k :** Kósch Árpád, Gregor Endre, (fióklzet), Bilieh Ferenc, Gubcsó Gyula. E helyeken egyuttal belépőjegyek is válthatók előre, személyenkint 1 koronáért; továbbá tombolagyűjtőv lesz a Központi kávéházban, Mihalidesz Lajos főüzletében és Klein Samu vendéglőjében. — **Az adományozások hirlapilag nyugtázva lesznek.**

— **A városok pénzkezelése.** A belügyminiszteriumban kidolgoztak egy tervezetet a városok pénzkezelésének egységesítéséről. Mindenesetre szép, hogy ilyen reformokon dolgoznak a belügyminiszteriumban, bár valamennyiüknek jobb volna, ha inkább pénzforrásokat nyújtanának a városoknak, mert nehéz ott a pénzkezelés egységesítéséről beszélni, ahol nincs pénz, melyet kezeljenek. Erre az egységesítésre azért a mai pénztelen világban is szükség van. A miniszterium által kidolgozott tervezetet megküldték a városoknak. A belügyminiszter, hogy az egységesítés lehetőleg tökéletes legyen, most ankéra hívja össze a városok polgármestereit és főszámvevőit. Az anketen leendő részvétel tárgyában városunk tanácsa még nem határozott.

— **Köszönetnyilvánítás.** Grossmann Armin úr egy bünperből kifolyólag 25 koronát adományozott az izr. nőgyelet népkönyhája alapja javára. A kegyes adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

IDEGENFORGALOM 1909. május 14 — május 18-ig Eperjesen, Berger szállodájában.

Pelzetter Rozsó utazó Bécs. Weiszberg Bernát utazó Bécs. Goldstein Simon utazó Bpest. Kardos Gyula kereskedő Miskolcz. Fodor Simon kárbeeslő Bpest. Pollák Henrik utazó Bécs. Ocskay Rudolf kárbeeslő Bpest. Singer Lajos utazó Bpest. Scheiber Izidor utazó Győr. Körtvélyessy Aladár szőlőbirtokos Tallya. Weisz Adolf utazó Bécs. Halász Gyula szerelő Bpest. Grund Oszkár jég. Sziinna. Molnár Adolf utazó Rózsahagy, Roth Lipót kereskedő Rózsahagy. Ribos Miklós kárbeeslő Bpest. Gatzel Ferenc utazó Bécs. Somogyi Bernát utazó Bpest. Quitt Kálmán jogh. Satoraljaújhely. Mayer Samu utazó Bpest. Deutsch Artur utazó Bpest. Dr. Neumann Sándor ügyv. jelölt F. Vizköz. Reiner Henrik utazó Bécs. Schatz Hugó utazó Bécs. Faragó Zsigmond utazó Villány. Náthán Gyula utazó Troppau. Weisz Jakab utazó Bécs. Radós József utazó Bpest. Küzd Aurél főgymn. tanár Eger. Silbermann Miksa utazó Bpest. Klein Jakab hivatalnok Sauj hely. Roth Simon utazó Gyöngyös.

2006/1909. Tkvisz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kisszebeni kir. járásbírószág, mint telek-könyvi hatóság Könyg Herman kisszebeni lakos végrohajtónak, mint későbbinek, az 1730.-1731.-1734.-1736.-1737 és 1738 sz. tjkvekben 74 kor. 86 fillér tőke, ennek 1908. évi január hó 1-től 5% kamata és 31 korona 20 fillér költség erejéig végrehajtási zálogjogot nyert Patoeski József és a 466 sz. tjkvben 96 korona tőke, ennek 1892 évi január 16-tól 6% kamata 115 korona 32 fillér költség erejéig végrehajtási zálogjogot nyert Top-piczter György kisszebeni lakosok korábbi végrehajtatokhoz s ez utobbiaknak egymáshoz való

csatlakozásának kimondása után a benyújtott kérelem következtében dr. Klein Samu kisserbeni ügyvéd által képviselt König Herman végrehajtónak, Adamuf György illetve ifj. Adamuf György végrehajtást szenvedő ellen 189 kor. 72 fillér tőke ennek, 1908 évi szeptember 29-től járó 5% kamatai és 48 kor. 65 fillér eddigi, valamint 18 korona 30 fillér jelenlegi és még felmerülendő, valamint a csatlakozott kimondott végrehajtók előbb részletezett követeléseinek kielégítése végett az 1881 LX t. e. 144 §-a alapján s a 146 §. értelmében a kisserbeni 1.) 1730 sz. tjkvben A. I. 1 sor (2193-5) 36 hrsz. Dubocu szántóból a B. 8 alatt 7-167. részben végrehajtást szenvedő nevére írott jutalék a 3 koronában. 2., 1731. sz. tjkvben A. I. 1 sor (2193-5)-25. hrsz. pod Dubocu szántóból a B. 7 alatt 75-1854. ad részben végrehajtást szenvedő nevére írott jutalékra a 15 koronában 3., 1734. sz. tjkvben A. I. 1-5 sor sz. alatt fölveti 2202. hrsz. gazdasági épület s udvarból, 2203. és 2201-2. hrsz. kertekből, (2193-5)-7. hrsz. Nad krulyakami és (2188-90)-33. hrsz. Na Brehu dülöbéli rétekből a B. b alatt 1/8-ad részben végrehajtást szenvedő nevére írott jutalékra a 492 koronában.

4.) 1736. sz. tjkvben A. I. 1 sor (2193-5)-58 hrsz. pod Dubocu szántóból, a B. 2 alatt 1/4-ed részben végrehajtást szenvedő nevére írott jutalékra az 5 koronában 5., 1737. sz. tjkvben A. I. 1-4 sor sz. alatt fölveti 2241-6 hrsz. Nad Krulyakami, 2240-75. hrsz. Visnyi Kozsa harb (2188-90)-60. hrsz. Na Brehu, (2186-7)-20. hrsz. Henelenyk dülöbéli szántóból a B. 1 alatt 1/2-ed részben végrehajtást szenvedő nevére írott jutalékra, a 30 koronában 6., 1738. sz. tjkvben A. I. 1-4 sor sz. alatt fölveti 2240 15., 2240-19 hrsz. Kozsi harb (2188-90)-32 hrsz. Na Brehu (2193-5)33. hrsz. Pod Dubom dülöbéli szántóból a B. 1 alatt 1/4-ed részben végrehajtást szenvedő nevére írott jutalékra a 79 koronában.

7.) 1739. sz. tjkvben A. I. 1-6 sor sz. a fölveti (2193-5)-16, 2238-2. hrsz. Pod Dubom, 2240 27. hrsz. Kozsi harb 2191-42 hrsz. Pod Szalku (2188-90-35. hrsz. Na Brehu, (2186-7)19. hrsz. Henelenyk dülöbéli a B. 2. alatt egészben végrehajtást szenvedő nevére írott szántókra a 92 koronában.

8.) 466 sz. tjkvben A. I. 1 sor s 2182/b hrsz. Medzi hurkami dülöbéli szántóból a B. 4. alatt 1/5-öd részben végrehajtást szenvedő nevére írott jutalékra az 5 koronában, mint ezennel megállapított bees és kikiáltási árban azzal, hogy a 466. sz. tjkvbéli ingatlan kivételével, a többi összes ingatlanokat ölenként tíz fillérrel számítandó váltáság tőke terhelé a m. kir. kincstár javára, az együttes és esetleg csak a korábbi végrehajtók zálogjogával terhelt egyes ingatlanokra és a végrehajtó árverést elrendeli és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Kisserben a tkvi. hatóság hivatalos helyiségében 1909. évi július hó 21-ik napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni, úgy a tkvi. hivatalban, mint Kisserben község házában kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett 1.) Kikiáltási ár, a fenti beesár.

2.) Ezen ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fog. Ha kikiáltási ár fokozatos szállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígélet nem tétetik kiküldött az árverést felfüggeszti.

3.) Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan beesárának 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe lefizetni.

Kir. Járásbíró, mint tkvi. hatóság.

Kisserben, 1909. évi május hó 8-án.

Kochin,
kir. bíró.

2080/1909 tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Trattner Ede végrehajtónak Popadies Péter és társai végrehajtást szenvedő elleni, 77. kor. 28. fill. tőke, követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében Popadies András és Popadies utójánlata

folytán az eperjesi kir. törvényszék az eperjesi kir. járásbíró, területén levő:

1. Kelembéri 35. sz. tjkvben A. I. 1-13 sor 79. 192. 216. 248. 30. 348. 354. 415. 427. 455. 514. hrsz. alatti foglalt részletek s közös legelő s erdőből álló teleknek B. 9. 7. 10. 11. 12. Popadies Péter, Popadies Mihály, Popadies Anna, kk. Popadies István, kk. Popadies György nevére álló 110 koronára beesült jutalékára:

a kelembéri 36. sz. tjkvben A. I. 1-13. sor. 79. 192. 216. 248. 306. 348. 354. 415. 427. 455. 514. hrsz. részletek s közös legelő s erdőből álló teleknek B. 9. 11. 12. 13. 14. alatt Popadies Mihály, Popadies Péter, Popadies Anna, kk. Popadies István, kk. Popadies György, nevére álló 140 koronára beesült jutalékára Popadies András és Popadies János utójánlata tevők által felajánlott ígéletéhez képest ad I. 616 kor. ad II 260. kor. 70 fillér kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi június hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Kelembér község házában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan beesárának 10%-át vagyis ad I. 11. kor. ad II. 14 koronát készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. LX. te. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és a bánatpénzt a végrehajtási novella 25 § a értelmében kiegészíteni.

Kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1909. évi április 18 án.

Unger Geiza s. k.
kir. tszéki bíró.

KERT MEGNYITÁS!

Ma csütörtökön. május hó 20-án

A kőbányai söröző

nyári kert megnyitása

Farkas Sándor zenekara közreműködésével

Eperjes legszebb kerthelyisége Kassai-út 7. szám.

Kitűnő kuglizó villanyvilágítással

Jó magyar konyha! Gyöngyösi borok!

Kőbányai sör!

A kalvária hegykerten 59. sz.

Egy ház, amely 3 szoba, 2 konyha, pince és fatartóból áll

kerttel együtt **eladó,** esetleg **bérbeadó.**

Bővebbet: Merényi Sándornál,

EPERJES, Szél-utca.

SZÁNTÓ LAJOS ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ *
Eperjes, Bastya-u. 19.
(Az emeleten.)

* **Állandó parket raktár.** *

Készít uj parkettel legjutányosabb áron.

Javításokat, átgyalulásokat és beeresztéseket eszközöl.

Költségvetés díjtalan.

DR. STRAUZ ZSIGMOND
= FOGORVOS =
EPERJES, FÜTCSA 86. SZÁM.

Fájás fogak meggyógyítása. Tartós fogtörések. Foghúzások (altatásban is.)

Szájpadlás nélküli műfogak. * aranyhidak, koronák, * Jól használható fogorsók elkészítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

LÁSZLÓ GÁBOR

(ezelőtt LEICHTER)

Iroda és Műhely **Eperjes Fűtcsa 34. sz.**

Tervez és készít: Vízvezetőket, angol csoveteket, fürdőberendezéseket és magánvízvezetőket.

☛ **jutányos árak mellett.** ☛

Javításokat pontosan eszközöl.

== **Költségvetéseket díjtalanul készít.** ==

HERCZ ERNŐ

ELSŐ EPERJESI

KÖRKEMENCE

Telefon 81. sz. Gyártelep Bárfai-út

Ajánlom körkemencében égetett legjobb minőségű fagyellentállónak bizonyult, könnyen munkálható, teljes méretű, ropdésmentes gyártmányaimat, mely fenti tulajdonságoknál fogva minden környékbeli más gyárak készítményeit minőségi- : : : leg felülmúlják. : : :

Teljes tisztelettel
Hercz Ernő.

Mindig friss töltésű
kassai korona sört,
25 és 50-es ládában szállít
GELLÉRT sörraktára Kassai-út 9.
Telefon 71.
Ugyanott jég is kapható, naponta reggel 5-7 ig. 2-20

MERÉNYI SÁNDOR

ácsmester és építési-vállalkozó

EPERJES.

Iroda: Szél-utca (saját házban.)

Elvállal mindenféle építési és ácsmunkákat.

☛ **Terv és költségvetést a legolcsóbb ár és előnyös feltételek mellett készít.**